

Constantinovits Milán (ELTE BTK) és *Vladár Zsuzsa* (ELTE BTK): **Covido, ergo Zoom**

A kommunikáció során a feleknek egységes kommunikációs térrel kell rendelkezniük, közös megértést kell kialakítaniuk. A személyes kommunikáció során a hangzó beszédet támogatják a nonverbális eszközök is, mint az arckifejezés, szemkontaktus, gesztusok, egyezményes jelek, testbeszéd, térkezelés, érintés stb. A metakommunikáció lehetővé teszi a reflexiót a saját megnyilvánulásra, a kommunikáció kontextusára, visszajelzést ad a megértésről, elősegítve a kommunikáció közös folyamatos és rugalmas alakítását. Az egyes metakommunikatív eszközök együttesen, egymást erősítő „csomagban” vannak jelen a személyes kommunikáció során.

Az online szinkron oktatás és tudásmegosztás átformálja ezeket a lehetőségeket. A különböző technikai megoldások külön csatornára terelik a verbális kommunikációt és a metakommunikációt, utóbbiból csak bizonyos elemeket jelenítve meg, míg másokat részlegesen vagy teljesen kizárnak vagy átformálnak. A lehetőségek ráadásul sokszor aszimmetrikusak a résztvevők között, illetve a kommunikáció során változhatnak is, ami hatással van a folyamatra.

A Covid-19 azonnal és teljesen átalakította a magyar felsőoktatást és konferenciázást, általánossá téve a korábban alig használt online szinkron oktatást és tudásmegosztást. Nem reprezentatív rövid kérdőíves kutatásunkban a szinkron online felsőoktatás 150 résztvevőjének első tapasztalatait mértük fel, a metakommunikációs eszközök hiányának, részleges vagy megváltozott használatának a kommunikáció dinamikájára gyakorolt hatásáról kérdezve az adatközlőket.